

Collegial=Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 29. Den 20 Juli 1799.

Offentlig Foranstaltning.

For at forebygge epidemiske Sygdommes mulige Hidsbringelse fra udenrigske Steder, især Vestindien og Midelhavet, er det anseet nødvendigt, at der i Norge, som fornemmeligen er udsat for Fare, ved de der forbiseilende Skibe, og helst i Christiansands Stift, anlægges en ny og ordentlig Qvarantæne=Indretning, der kan sætte samtlige Norges, Danmarks og Holsteens Kyster i fuldkommen Sikkerhed *). Til at opnaae denne Hensigt, har Hs. Majestæt beselet adskillige Embedsmænd at sammentræde i en Kommission, for, efterat det lokale var undersøgt, at bedømme og foreslaae, hvilken af Havnene i Christiansands Stift der var meest beqvem til denne Indretning. Efterat alt det, som af Kommissionen i den Anledning er afhandlet og foreslaaet, tilligemed Kollegium Medikums, Qvarantæne-Kommissionens og

St.

*) See Collegial=Tidenden for 1798. Side 19.

Finants-Kollegiets Betænkninger, har været Hs. Maje-
stæt udførligen foredraget, har Allerhøiøstamme ved aa-
bent Brev af 5 Juli d. A. befalet:

- 1) At der i Christiansands søndre Havn, paa den østre
Side af Odderøen og den der værende Havn, Hullet
kaldet, skal anlægges en Qvarantæne-Indretning for
de fra udenrigske Steder, især Vestindien og Middelhavet,
kommende Skibe, som, i Tilfælde, skulde ud-
holde Qvarantæne, og endeel af denne Øe, samt
dens gamle Fæstningsværker indtages og affondres til
Qvarantæne-Plads, og de dermed forbundne Indret-
ninger efter en af General-Adjutant Löwenørn forfat-
tet Tegning, og maa der af den til Qvarantæne-Ind-
retningen bestemte Fond anvendes 3000 Rdlr. til
Batteriers Anlæg paa Laugmandsholmen.
- 2) At der paa Sydøiden under Christiansands Fæstning
skal sættes en Ring, for at tjene store Skibe til at
bringe Tong ind og til at gaae Seil fra.
- 3) Skal der paa et passende Sted sættes en Moor-Ring
for at give de største Skibe den beste Sikkerhed; og
skulle Ankerne og Rjettingerne forfærdiges paa Hol-
men i Kjøbenhavn og Sø-Etaten derfor resunderes.
- 4) Skal en Grund, hvor der ikkun er 10 til 12 Fod
Bund, opmuddres om muligt indtil 20 Fod, samt
dertil anvendes 400 Rdlr. aarligt i 3 paa hinanden
følgende Aar. Da den Christianssand tilhørende Mud-
dermaskine ikkun muddrer en kort Tid om Aaret, saa
skal

skal denne laanes og bruges til, efter ordentlig Indsretning, at muddre der paa Stedet den øvrige Tid, imod at Byen erstattes Maskinens Slittage.

5) Vaade inden og uden for Havnen Hullet skal der anbringes forsvarlige Fortoi-Ringe; og skulle de 4 Ringe, som ere der i Havnen, og hvoraf Magistraten i Christianssand oppebærer Indtægterne, afskjøbes samme med 8 Rdlr. aarligt, dog at denne Udgift ophører ved den længstlevende Magistrats-Persons Død.

6) For at hindre Kommunikation, skal, i en bestemt Direktion, opføres en Muur af Kampesteen, 4 Alen høj og $1\frac{1}{2}$ Alen tyk for neden, samt 1 Alen for oven. I øvrigt skal iagttages, at den Deel af Anstalten, som især udgjør Qvarantæne-Indretningen, nemlig de herefter benævnte Sygehuse og et eller to af Pakhusene for de virkeligen besængte Vare, anlægges saaledes, at den kan ved en høj Muur, og tildeels ved Klippernes Steilhed, gøres ganske utilgængelig, undtagen igjennem de bestemte Indgange, af hvilke der egentligt ikkun skal være tvende, den ene ved den saakaldte Sorteport, hvorigjennem de Mistænkte eller Besængte skulle bringes; til hvilken Ende Veien inden for Muren skal gøres breed nok for 2 Mennesker til at gaae jevnfides eller at bære en Varestoel med en Syg: og den anden Indgang, hvorigjennem de rensede Mennesker og Vare udbringes.

7) For

- 7) For at forekomme, at Folk fra Skibene ei skulle gaae i Land med deres Vaade og Fartøier andensteds, end ved de blivende Landgange, og paa det at ingen uvedkommende skal snige sig til dem, skal der paa Christiansholms Kæstel stedsse være et vist Antal Kanoner, af hvilke nogle bestandig skulle være skarpladte i den Tid, at noget Skib bliver underkastet Quarantæne; ligesom der og fra Christiansands militære Vagt, som er paa denne Fæstning, skal udsættes en Skildvagt paa Pynten af den gamle Toldbod og en ved Slæbestedet i Kanalen. Endeligt skal der paa et Bjerg midt i Havnen indrettes et Vagthuus, hvor, i Tilfælde af Quarantæne, skal være en Officeer Vagt, og derfra udsættes en Skildvagt paa et passende Sted til hver Side af Vagthuset, foruden den som staaer for Geværet.
- 8) Til Lazareth eller Sygehuus for 250 Syge skal der paa Odderøens Fæstning opføres 3 forskjellige Bygninger, aldeles efter norsk Maneer med Stokke, samt uden paa beklædte med Bord, og derhos i ethvert af de tvende store Huse, som sættes paa den østre og vestre Side af Fæstningens Muur, gjøres Rum til omtrent 100 Syge med deres Sygevogtere, inddeelte i 8 Stuer, og i det 3die Huus, som er mindre, deles den underste Etage i tvende Værelser, hver til 16 Mennesker, men den øverste Etage i 4 Værelser.

9) Saalænge der ikke ere flere Syge, end at de kunne rummes i de tvende første Huse, skal den nederste Etage i det tredie Huus bestemmes til Reconvalescens-tere, og de 4 øverste Værelser til Officierer eller Betsjente, deels om de selv vare syge, og deels om de bleve beordrede at have Opsyn med andre Syge. Ligesom der og i dette Huus, eller i det Pakhuus, der opføres, skal være en Stue for en Læge, om han enten behøvede at indeluffes med Vestbesængte, eller i Tilfælde af andre Syge, behøvedes der Dag og Nat.

10) Det paa Fæstningen værende lidet Bagthuus, og den der anordnede Vagt for den saakaldte Brandkanon, med hvilken der skydes, naar der kommer Ildbrand i Byen, maa vedblive, saalænge ingen pestilentialste Sygdomme indtræffe, saa at formelig Quarantæne skal holdes; men, i saa Fald, skal Brandkanonen flyttes til et andet Sted.

11) Den underste Deel af det paa Fæstningen staaende gammeldags Taarn, som er af Muur, og hvori er en Slags Kjelder, maa benyttes til Provisions Henlægning, med videre, men den øverste Deel, der er Træbygning, skal aftages og gives en anden og lavere Dannelsse, samt afdeles i tvende Rum, hvoraf det ene skal bruges til Materialhuus, og det andet indrettes til Vaskerhuus, samt deri tillige gjøres Afdeling til et Kammer eller en Røgstue, hvor saavel de Syge, der ere blevene restituerede og kunne gaae ud, skulle
 igjen

igjennemreges, som hvad Tøi der maatte blive at underkaste samme Operation.

- 12) Til Inventarium ved Sygehusene skal anskaffes de fornødne Sengesteder, samt noget Kjøkkentøi, saa og et Forraad af Skjorter, Seildugs Troier og lange Buxer m. v.
- 13) For Vare, som medbringes fra Skibe, der skulle holde ordentlig Qvarantæne, og som let modtage samt beholde Smitte, saasom Bomuld, m. m., skal indrettes 5 Pakhuse.
- 14) Den store Brygge, som fører til Fæstningen, skal istandsattes, samt desforuden gjøres 5 smaae Brygger for Pakhusene og til Begravelses-Pladsen; der skal og, for at affondre det til Begravelse beqvemt befundne Sted fra al Tilgang for Mennesker og Creature, trækkes en Muur eller et Steen-Dige tværs over Bugten, hvor Fartøier kunne lande paa den ydre Side og langs med under Fjeldet imod Øens Side.
- 15) Regiments-Felbstjær v. Fangen maa med 250 Rdlr. gøtgjøres Anlægget af en Wei, som ansees for noden.
- 16) For det første skal der anskaffes 500 gule eller grønne Flag, som siden af Løtserne skulle vedligeholdes; og maa ingen Løts, naar han befrygter Skibe med pestificerende Sygdomme at ankomme, udgaae, uden at være forsynet med et saadant Flag, som skal hidses fra
Ski.

Skibets Top, for at tilkjendegive, at ingen maa komme ombord uden Lotsen, for at bringe Skibet i Nvarantæne-Havnen,

17) Til at forestaae hele Arbeidet, under Regnskab, maa der antages en eller anden duelig Mand, som derfor i 3 Aar erholder en bestemt Betaling aarligt, men ei vedvare, om Arbeidet varer længer. Saa fremt Ober-Krigskommissær Wibe maatte være villig til at paatage sig Bestyrelsen af dette Arbeid, skal det overdrages ham.

18) Deels i Erstatning for den Jord, som fratages Regiments-Feldtsjær Jangen, samt de Ueiligheder og den Skade, hvilken tilføies ham af Arbeidere, eller paa anden Maade ved den til Nvarantæne-Indretning udsætte Deel af Odderøen, der er bevilget ham, Hustrue og Børn for deres Levetid, samt deels for Tilsyn med Bygninger og Inventarium, skal ham tilstaaes aarlig 80 Rdlr., og dette Tilsyn bestandigen følge Eieren af Øen, isald Nvarantæne-Kommissionen dertil anseer ham duelig; i andet Fald skal en anden dertil bringes i Forslag. Landsysikus kan indgive Regning for Tilsyn med indbragte Syge, især med Handelskibe, som ei medføre Læge.

19) Den herefter nævnte Nvarantæne-Kommission skal i sin Tid bestemme den Leie, som fremmede Skibe, efter Villighed, bør betale af Sygehusene, samt hvad Erstatning der skal gives for Forringelser af et eller

audet Inventarium, som de maatte erholde til Brug; og ligeledes skal denne Kommission, i Tilfælde at nogen maatte vilde leie et eller andet af de eenligt liggende Pakhuse, være bemyndiget til saadan Bortleielse, dog under Vilkaar for de Leiende, at bevare dem uskadte, og uvægerligen at aflevere dem, saasnart de af Kommissionen behøves, og endeligen skal enhver, som vil betjene sig af de foreslagne Fartoi-Ringe, saavel som af Moorringen, betale Ringepenge, efter Anordningerne, hvilke Penge indkræves af Lots-Oldermanden, som derfor aflægger Rigtighed til Indretningens Kasserer.

- 20) Bestyrelsen af den hele Indretning skal overdrages en Kommission, som under Navn af den christianske Qvarantane-Kommission skal bestaae af Stiftamtmanden, Kommandanten, Over-Lotsen, en Kaptein af Garnisonen, Fysikus, en af Magistraten, som tillige skal være Kasserer og Regnskabsfører, og en Borger af Byen, som har været Koffardi-Kaptein i Middelhavet og seet Qvarantæne der, hvilken Kommission skal revidere og approbere det af Regnskabsføreren aflæggende Regnskab, samt eftersee Kasse-Beholdningen, og have de executive Forretninger i den hele Sag, saa og desuden i alle løbende Sager; men i vigtige Tilfælde, naar Tiden tillader det, indhente Cancelliets Resolution.

21) Saa snart det indtræffer, at Skibe ankomme med guult eller grønt Flag paa Toppen, der tilkjendegive, at de bør være Qvarantæne underkastede, og ankre i Christiansands østre Havn, tværs ud for Havnen Hullet, eller til Mooringen, i hvilken de skal gjøres fast, uden at maatte komme længere ind, end lige for den midterste Abning af Havnen Hullet, skulle disse Skibe indsende et Fartoi til Christiansholms Fæstning og der lade forevise dets Papirer, samt imodtage nærmere Ordre, hvad Skibet efter Omstændighederne har at iagttage.

22) Bagten paa Fæstningen skal, saasnart et saadant Skib kommer ind med bemældte Flag, eller om Aftenen med en Laterne paa Toppen (som ethvert i Qvarantæne liggende Skib skal holde tændt om Natten, ligesom og ligge med det forommældte Flag fra Toppen om Dagen, saalænge det er paa noget Sted i andre Havne, førend det kommer til Christiansand, og siden efter, saalænge det endog ligger paa Christiansands østre Næhd eller Havn og er Qvarantæne underlagt), uopholdeligen mælde det for Kommandanten, som strax lader advare en eller flere af Kommissionens Medlemmer derom; derefter skal een af disse, eller om muligt to, strax forsoie sig til Fæstningen, for at imodtage Skibets Deklarationer, eftersee dets Papirer, og for det første advare det om, hvad det har at iagttage. Der skal have i Beredskab ved Fæst-

ningens Vagt en Jernstok med en Klost i Enden, til at imodtage de Papirer, som skulle estersees, saa og Eddike til at dyppe dem i, samt Røgelse til at røge dem med, hvilken Rensning skal foregaae, førend Papirerne af nogen berøres, hvorefter Fartøiet skal lægge sig et Stykke ud fra Broen, indtil det af Kommissionen erholder sine præliminære Ordres, og i det Tilfælde, at det indkomne Skib ikke selv skulde kunde udsætte sit Fartoi, skal Kommissionen, eller i det mindste 2de af dens Medlemmer, roe ud til Skibet, samt imodtage dets Deklinationer, hvorefter disse Kommissionens Medlemmer forelægge de nødvendige Spørgsmaale, og lade Skibskapitainen forevise sin Folkeliste, eller i det mindste gjøre en Deklaration derom, da Mandskabet og, saa meget muligt, skal vise sig paa Reelingen af Skibet for Kommissionen, hvilken da først giver dette en præliminær Ordre, hvorledes det skal forholde sig, med Underretning om, naar og hvorledes det skal imodtage sine nærmere Ordres, og dersom det er det første Skib af det Slags, som kommer ind, foranstalter Kommissionen, at Quarantæne-Portene paa Muren blive lukte, og alt sat i Beredskab til Mandskabets og Varenes Modtagelse, samt gives Ordre, hvorlænge dette Skib skal ligge i Quarantæne, og bestemmer for dem de Pak- og Sygehuse, som de skulle bruge, da Kommandanten besørger den foromtalte Vagt og Skildvagter udsatte, hvilke

hvilke i den Tid bør have skarpladte Geværer. Det bestemmes da ogsaa efter Karet's Tid og Omstændighederne, om Skibet skal hale ind i Havnen, eller kan blive liggende paa Rehdén.

23) De nærmere Forholdsregler og Efterretninger, som nøiagtigere kunne tjene Kommissionen, og af denne i Tiden være at foreskrive de med snitsom Sygdom indkommende Skibe, samt for de med dem indbringende Vare, i Tilfælde af Nvarantæne, skal efter de paa andre Steder gjældende Anordninger udkastes af den i Kjøbenhavn værende Nvarantæne-Kommission, og derefter tilstilles den christiansandske Kommission til Sagttagelse.

24) Denne § indeholder nogle Bestemmelser i Henseende til Maaden, paa hvilken de døde skulle begraves.

25) Det tillades, at de til den første Indretning medgaaende Bekostninger, saavelsom de siden udfordrende aarlige Udgifter, maae udredes af den kongelige Kasse. I øvrigt skal Kommissionen paasee hele Indretningen saasnart muligt og paa bedste samt mindst bekostelige Maade, saavidt det kan bestaae med Hensigten, iværksat.

F o r g i v n i n g e r .

Ved Reskript til Kjøbenhavns Magistrat af 19 Juli d. A. er det fastsat: at Auktionshold over Løssore og Vare, som nogen i Kjøbenhavn, imod Betaling af

Ved-

Bedkommende, paatager sig, skal ansees at være en borgerlig Næring, og de som dermed afgive sig altsaa være pligtige at tage Borgerskab, ligesom Kommissionærer i andre Tilfælde, samt deraf svare den borgerlige Næringskat, som dem, i Lighed med andre deres Medborgere, vorder paalagt.

Hs. Majestæt har ved Resolution af 14 Juni d. A. tilladt, at saamange, saavel af Blaasarveværkets som af Kongsberg Sølvværks faste Arbeideres Børn, der ere fødte paa Blaasarve- eller Sølvværkets Grund, og uden for de militære Lægder, maae, naar de have opnaaet det 12te Alders Aar ansættes til et eller andet nyttigt Haandværk, og Mesterne, hos hvem de sættes i Lære, nyde for hver saadan Dreng 12 Rdlr. aarligen i 2 a 3 Aar af Blaasarveværkets- eller Bergkassen, indtil Drengen kan gjøre fuld Nytte i sin Lære, i hvilken han for Føde og Klæder maa forblive i 7 Aar; samt, at disse Drengene maae, naar de derefter som Svenske udgaae af Læren, erholde hver 10 Rdlr. af Blaasarveværkets- eller af Bergkassen. Og vil Hs. Majestæt endog, for saavidt Kongsberg Sølvværk angaaer, tilstaae dem af forbemaeldte faste Arbeideres Børn, som ville søge Bergarbeide uden for Værket, eller vælge anden Næringsvei end Haandværker, en Understøttelse af 12 Rdlr. aarligen i 2 a 3 Aar, ligeledes af Bergkassen. Endeligen har Hs. Majestæt befaleet Rentekammeret, at ind,

indkomme med nærmere Forslag, om muligen nogle af fornævnte Børn, og især Pigebørn, kunne anbringes til nyttig Virksomhed ved en eller anden Fabrik-Anstalt, som maatte kunne bruge Børn til Arbeid ved deres Indretninger; hvilket ved en Plakat fra Rentekammeret, dat. 18 Juni d. A., er bekendtgjort.

Blandede Efterretninger.

Til Cancelliet er indkommen Forespørgsel, om de smaa Arvelodder eller Parter, som ikke overgaae 10 Rdlr., og tilfalde en uden Byes eller uden Herreds Arving, maae være fritagne for de ved Lovens 5 Bogs 2 Kap. 75 Art. befalede Forlovs-Penges Erlæggelse. Efterat derom er bleven ført Brevverling med det kongelige Rentekammer, har førstnævnte Kollegium under Dags Dato tilkjendegivet samtlige Øvrigheder i Danmark, at fornævnte Afgift, i Følge Reskriptet af 8 Sept. 1753, ikke sordres betalt til den kongel. Kasse af deslige Arvelodder.

Under 5 Juli d. A. er det tilladt, at et nyt Apothek maa oprettes i Odense, til Fordeel for det ved Byens Graabrødre Hospital indrettende Sygehuus, og er Hospitalets Direktion bemyndiget til, paa nærmere Approbation, at afbenytte dette Apothek saaledes, som den efter Omstændighederne maatte, til Syge-Indretningens Fordeel, finde det tjenligst, enten ved dets Bort-

for-

forpagtning imod høieste Afgift til Stiftelsen, eller alderles Afhændelse, deels imod en Grund-Kapital, hvoraf Renterne alene anvendes til Syge-Indretningen, og deels imod andre denne Indretning betingende Fordele.

I Anledning af en indkommen Forespørgsel, om vedkommende Amtmand er bemyndiget til at assætte en uduelig Sognesfoged hvorover der er ført Klage, har Cancelliet, efter foregaaende Brevverling med Renteskammeret, tilkjendegivet Vedkommende: at det ansees for tjenligt, at Amtmanden maa kunne assætte en Sognesfoged og beskikke en anden i hans Sted, naar der ingen Tvivl havez om hans Uduelighed.

I Høiesterets første Session, som ophørte den 29 Juni sidstleden, ere af Ordenens Sager afgjorte 114 og af de bevilgede 43, i alt 157. Rettens anden Session skal, i Følge kongelig Resolution, i Stedet for den 1 Oktb., for i Aar tage sin Begyndelse Mandagen den 2 Sept. og vedvare til Junl.

Forhenværende Byfoged i Hillerød og Birkedommer over Frederiksborgs og Hirschholms Amter, J. Lottrup, har, ved et af ham under 27 Mai d. A. oprettet og den 11 Juni konfirmeret Testamente, blant andet givet 200 Rdlr. til Hillerød Byes Fattige, saaledes

des at tvende fattige og flikkelige Enker af Renten skal nyde 4 Rdlr. aarligen.

Ledigt Embede.

Under det danske Cancellie: Bestenskov og Cappel Sognekalde i Lolland, 300 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 19 Juli er Vice-Brandmajor Brandemann beskikket til Brandmajor i Kjøbenhavn, og Brand-Kapitain Peterman i hans Sted til Vice-Brandmajor; Kjøbmændene B. Meyer og C. F. Hage i Stege ligeledes til Strandings-Kommissionærer i Stege Fald-Distrikt.

Under Generalitetet: Den 12 Juli er ved det oplandske Dragon-Regiment Prem. Lieutenant Darre forundt Ritmesters Karakter med Anciennete fra 12 April d. A., og Under-Officer J. Hoel udnævnt til Kornet a la suite. Ved det holsteenske Rytter-Regiment Sec. Lieutenant à la suite v. Lenthe efter Ansøgning dimitteret. Ved det danske Liv-Regiment til Fods Rand-Chirurgie og Kompagni Feldtsjæf i Artilleri-Korpset Schwarzkopff beskikket til Under-Chirurgus. Ved det 2de jydsk Infanteri-Regiment Prem. Lieutenant v. Saldern efter Ansøgning forundt Afsees med Pension og Ober-Krigskommissærs Karakter; karakteriseret Prem. Lieutenant v. Broddorff til virkelig Prem. Lieutenant;
San-

Fændrik v. Schlichtgrull til Sec. Lieutenant, og Fri-Korporal F. de Gasq til Fændrik. Ved det oldenborgske Infanteri-Regiment Major v. Heinen afskediget med Pension og Oberst-Lieutenants Karakter; i hans Sted Major Prindsen af Solms udnævnt til 4de Stabs-Officeer; Kapitain v. Hauch til Major med Anciennete fra 11 Mai s. A. og 5te Stabs-Officeer, og Stabs-Kapitain v. Lüchow af den flensvig-holsteenske Batalion let Infanteri til virkelig Kapitain og Kompagni-Chef i Regimentet. Ved det holsteenske Infanteri-Regiment er Sec. Lieutenant v. Brünner efter Ansøgning afskediget, og karakteriseret Sec. Lieutenant v. Hedemann beskikket til virkelig Second-Lieutenant i hans Sted. Ved 1ste trondhjemske Infanteri-Regiment Premier-Lieutenant v. der Osten, som er udnævnt til Resident paa Logen Patana i Ostindien, meddeelt Afsead af Krigstjenesten som Kapitain af Infanteriet.

Under Rentekammeret: Den 12 Juli er Forstplantor og Skovfoged paa det andet kjøbenhavnske Skov-Distrikt, C. E. Blumenthal, efter Ansøgning, i Naade forløvet.

Under General-Toldkammeret: Den 12 Juli er Premier-Lieutenant ved Husar-Regimentet, H. v. Arnken, udnævnt til Ritmester og Chef for en Eskadron let Rytteri paa St. Croix, og Toldinspektoren i Friederichstæd paa St. Croix, Lieutenant J. K. Kirchhoff beskikket til virkelig Kammerraad.